

Een brokje historie uit het Zennedal 3

Een onzer kunstenaars.

Sinds enkele jaren verbleef hij in ons midden. Rustig, eenzaam en verlaten woonde hij er in een burgershuis der Pastorijstraat, doch was er overdag nooit te vinden, zelfs bij slecht weder wilde hij nog naar buiten. Schilderen deed hij maar weinig meer, zijn stramme handen wilden niet. Maar wanneer men hem een bezoek bracht laaide de oude drift weer op en zou men gezegd hebben, dat hij, tachtigjarige kunstenaar, er maar amper vijftig telde.

Op 11 Maart 1856, werd hij te Brugge geboren. Van jongsaf voelde hij een groote voorliefde voor het teekenen, op school, speelplaats en thuis. De onderwijzers, ziende dat er aanleg in den knaap stak, haalden zijn ouders over om hem ter akademie te zenden.

Op de Brugsche akademie behaalde Verbrugge, van 't eerste jaar af, al de medalies en mocht een drietal klassen overslaan.

Buiten de akademielessen ontving hij nog onderricht van Bruno Van Hollebeke, waarmee de bestuurder Walleys niet al te best akkoord ging.

Bij de militieloting trok de jonge kunstenaar een slecht nummer en moest soldaat worden.

Te Aat, waar hij de regimentschool volgde, bestond er een onbeduidend akademietje. Verbrugge volgde de kursussen, teekende en schilderde op zulke wijze, dat men hem smeekte zijn gansche verzameling als herinnering aan de akademie over te laten.

Na een tijdje moest hij naar Antwerpen, om het overige van diensttermijn te voleinden – 1877-80. Als soldaat volgde hij er de schilderlessen van Verlat. Ondertusschen nam hij deel aan een prijskamp te Brugge, waar hij eerst werd uitgeroepen.

In 1880 dong hij mede naar den prijs van Rome met: "De Aduatieken bij opbod door Cesar verkocht". Verbrugge werd tweede uitgeroepen (zijn werk was niet voltooid). Hij kreeg een gouden eeremedalie, en een tijdje later schonk het stadsbestuur hem een studiebeurs van 2500 frank, waarmede hij voor zes maanden naar Italië vertrok, er weinig schilderde, maar veel studeerde in de Italiaansche musea.

In 1882 trok hij terug naar Antwerpen, maalde er portretten en genretafereeltjes, welke hem steeds vlug van de hand gingen.

In 1883 werd hij primus uitgeroepen in den prijskamp van Rome met "De Opwekking van Lazarus". Met zijn prijs van 25.000 frank, zei hij ons land enkel jaren vaarwel.

Twee maanden werkte hij in Parijs en werd er bevriend met wijlen Munkacsy. Vandaar ging hij een tweede maal naar Italië. Zijne "Groote Markt te Verona", "Markthoekje", "Fruitkooplieden", "Drinker", "Ploegende ossen", "Romeinsche Vrouwen", en zoovele anderen dagteekenden van zijn tweejarig verblijf in de eeuwige stad en omstreken.

Daarna trok hij de Middellandsche Zee over, en zeilde naar Tunis, het eiland Malta, en eindelijk ontscheepte hij voor goed te Alexandrië, waar hij dertig maanden verbleef. Te Caïro werd hij door den onderkoning vereerd met het ridderkruis der Medjidieh-orde, om den zoon

van den Khedive te schilderen, komende uit de moskee van Abdinnes. Hij schilderde er ook nog zijn: "Jonge Slaaf", "Arabische Vrouw", "Ingang eener moskee", "Ezeldrijvers", enz..

Van Egypte kwam hij over Frankrijk terug naar Antwerpen. In de meeste Belgische steden stelde hij werken ten toon, alsook te Berlijn (1891), Parijs (1896) en Maastricht.

Verbrugge's kunst? Hij zelf getuigt, dat hij zich op geen vak uitsluitend toelegt, toch schijnt hij een voorliefde te koesteren voor portret, landschappen en dierenstukken.

Kunst is ingeving, zegt Verbrugge; deze verwekt de gedachte welke het vertrekpunt der tafereelen wordt; om die gedachten voor anderen vatbaar te maken, beschikt de schilder over teekenstift en kleuren. Doch bij Verbrugge zijn al die vertolkingsmiddelen bijzaak, de idee is bij hem hoofdzaak.

Onderzoek b.v. aandachtig zijn "Rustende Paarden", twee baaie lastdieren staan gansch opgetuigd, het eene driekwart, het andere half zichtbaar, met het achterlijf naar den toeschouwer gekeerd. Uit den hangenden kop, de knikkende knieën, welke van zenuwachtigheid, van afmatting schijnen te beven, spreekt zoodanig de gedachte van vermoeidheid, van af zijn (*zien, n.v.d.r.*), dat men al het overige van het tafereel vergeet; ge ziet noch haam, noch breidel, noch strengen meer; het landshap onderschiet u gansch, de hoofdgedachte alleen: uitputting door bovenmatigen arbeid dringen even onweerstaanbaar als uitsluitend op.

Bezie nog zijn "Ellende", twee tegen elkaar gedrongen meisjes kijken den toeschouwer vlak in het gezicht. Hun uitgerafelde jurkjes en vuil blauwe boezelaar, waaronder ze hun verkleunde handjes tegen de kou trachten te beschutten, schreien reeds luid de ellende uit; doch kijk nauwer toe: in die groote oogen, rondom dewelke het lijden en de ontberingen wijde, aschgrauwe ringen getrokken hebben; aanschouw die schier angstige bedeesdheid op de bleeke gelaatstrekken en wanneer uw ganschen wezen trilt van meewarigheid voor die verstootelingen der fortuin, beproef dan eens het schilderijtje te hekelen omdat de kleur u niet bevalt of omdat een kleinigheid u minder volmaakt voorkomt.

Men moet nu ook niet gaan denken dat den schilder zijn effect bekomt met doeken te malen van groote afmetingen, zelfs zou hij willen dat er geen kaders zijn werk kwamen bederven, daar dezen te veel aandacht van het werk wegkapen. Maar de mode eischt kaders zegt Verbrugge, en wat wilt ge tegen de mode.

Verbrugge houdt dus aan geen enkel bepaald genre, gedurig wisselt hij af, ook is hij overtuigd dat een kunstenaar zelf moet voelen of zijn werk goed, ofwel slecht is, en, in dit laatste geval zijn misbaksel onverbiddelijk slachtofferen.

Verleden jaar (*1936 n.v.d.r.*) op 18 Januari, om half zeven 's morgens, ontviel hij ons in den gezegenden ouderdom van 82 jaren.

Weerdenaren, Verbrugge leeft nog in ons door zijn werk, vergeten we hem nooit en laat ons hier den wensch uitdrukken, Verbrugge voor altijd vereeuwigd te zien door een gedenksteen of tenminste een straatnaam.